

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1900.

Andra Kammaren.

N:o 5.

Torsdagen den 25 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 18 innevarande månad.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *L. Annerstedt* aflemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

med förslag till lag angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete m. m.;

med förslag till lag om straffregister;

med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen;

med förslag till lag om ändrad lydelse af 2 § i förordningen den 21 mars 1884 angående kungörande af tiden för allmänna tingssammanträden i vissa domsagor samt för avslutande af ting;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen den 10 juli 1899 om ersättning af allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats af embets- eller tjänsteman;

med förslag till lag, innefattande tillägg till förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof m. m.; samt

angående upplåtelse af ett för gatureglering erforderligt område invid länsfängelset i Kristianstad.

Sedan samtliga dessa kongl. propositioner på derom framställd anhållan blifvit bordlagda, begärdes ordet af

herr Pehrson i Törneryd, som yttrade:

Herr talman! Med anledning af Kongl. Maj:ts nu genom herr justitieministern aflemnade proposition angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbetet tillåter jag mig hem-

ställa, att kammaren för sin del ville besluta, att denna Kongl. Maj:ts proposition måtte för förberedande behandling öfverlemnas till ett särskildt utskott, och att kammaren derjemte ville besluta, att detta utskott skall bestå af 7 ledamöter och lika många suppleanter.

Det af herr Pehrson sålunda framställda förslag begärdes jemväl på bordet och bordlades.

§ 3.

Föredrogos hvar efter annan Kongl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner till Riksdagen; och hänvisades dervid till bevillningsutskottet följande propositioner:

med förslag till förordning om frilager m. m.; och

om ändrad lydelse af § 38 i förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker den 24 maj 1895.

Kongl. Maj:ts proposition angående ändring af gällande bestämmelser i afseende å mått och vikt, som härefter föredrogs, öfverlemnades till behandling af lagutskottet.

Till statsutskottet hänvisades Kongl. Maj:ts nedannämnda propositioner:

angående optionsrätt till arrendet af förra hospitalshemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Follinge n:o 2 jemte Fallsberg, en utjord, i Östergötlands län;

angående försäljning af en till förra militiebostället 1 mantal Rågsjö n:is 2 och 3 Bengts- och Larsagård i Jönköpings län hörande lägenhet;

angående försäljning af en till kronohemmanen $\frac{1}{4}$ mantal Libbetomta n:o 1 och 2 mantal Hallsta n:is 1 och 2 i Södermanlands län hörande lägenhet;

angående försäljning af tre till förra hospitalslägenheten Sättran i Östergötlands län hörande lägenheter;

angående Marma skogsskolas förflyttning från Tierps kronopark till Grönsinka kronopark m. m.;

angående försäljning af vissa delar af förra hospitalshemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Dufvedal n:o 1 i Östergötlands län;

angående försäljning af åtskilliga till indragna militieboställen i Östergötlands län hörande lägenheter;

angående försäljning af tre till förra militiebostället 1 mantal Öfra Leberg n:o 6 Bossgård i Östergötlands län hörande lägenheter; samt

angående upplåtelse åt enskilde af ett invid Bastuträsks jernvägsstation beläget område af kronoparken Brännheden i Norsjö socken af Vesterbottens län.

Till bevillningsutskottet hänvisades vidare Kongl. Maj:ts proposition angående ändrad ordning för upptagande i riksstaten af inkomstiteln bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Slutligen öfverlemnades ytterligare följande kongl. propositioner till statsutskottet:

om anordnande å kronodomänen Restad i Elfsborgs län af en asyl för sinnessjuka;

angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar; och

i fråga om användande af anvisadt belopp för utrotande af den s. k. trädgårdsnunnan inom Kalmar och Blekinge län.

§ 4.

Föredrogs och lades till handlingarne Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen med tillkännagifvande, att Kongl. Maj:t förordnat statsrådet m. m. Daniel Gottlieb Restadius att under innevarande års riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden, som, enligt 46 § riksdagsordningen, tillkommer en ledamot af statsrådet; och skulle underrättelse om denna skrifvelses innehåll genom utdrag af protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

§ 5.

Efter föredragning vidare af de på kammarens bord hvilande motioner hänvisades:

herr *N. Nilssons* i Skärhus motion, n:o 18, till statsutskottet;

herr *N. Åkessons* motion, n:o 19, till statsutskottet;

herr *J. Hjelmérus'* motion, n:o 20, till lagutskottet;

herr *S. Nordströms* i Höglunda motion, n:o 21, till statsutskottet;

herrar *O. Andersons* i Hasselbol och *A. H. Göthbergs* motion, n:o 22, till bevillningsutskottet;

herr *O. Perssons* i Killebäckstorp motion, n:o 23, till bankoutskottet; samt

herr *M. Dahns* motioner, n:o 24 till statsutskottet och n:o 25 till lagutskottet.

§ 6.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna embetsberättelse.

§ 7.

Afgåfvos följande nya motioner, nemligen af:

herr *J. Larsson* i Presstorp, n:o 26, angående anslag till lånefond för understödjande af tidsenliga fattigvårdsanstalters inrättande; och

n:o 27, angående ändring i § 60 af lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *G. Sundberg*, n:o 28, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående lönereglering för tjenstemannapersonalen vid de eklestiska konsistorierna;

herr *A. J. Högstedt*, n:o 29, om ändring i § 60 af lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *A. Johansson* i Möllstorp, n:o 30, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af § 51 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet;

herr *O. Emthén*, n:o 31, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om viss ändring i kongl. förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket;

herr *W. Styrländer*, n:o 32, om särskild bevilning för jordbruksfastighet, som eges af bolag;

herr *H. Öhngren*, n:o 33, angående ändrad föreskrift i fråga om stämpelbeläggning af vexel;

herr *N. Andersson* i Pettersborg, n:o 34, angående ändring af 44 § i gällande bevilningsförordning;

herr *J. A. Lundström*, n:o 35, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring i 60 § af lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *R. W. A. M. Eklundh* i Lund, n:o 36, om anslag för resestipendier till föreståndare, lärare och lärarinnor vid abnormskolor;

herr *Hj. Sjövall*, n:o 37, om anslag för höjning af pensionen till vissa folkskolelärare;

herr *C. Faxe*, n:o 38, om ändring af rubriken i tulltaxan »hudar och skinn: ej hänförliga till pelsverk: beredda:»; samt

herr *J. Byström*, n:o 39, om ändring af 47 § brännvinsförsäljningsförordningen.

Samtliga dessa motioner bordlades.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *C. G. Österberg* under två dagar från och med morgondagen.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,31 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Lördagen den 27 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades de i kammarens sammanträden den 19 och den 20 innevarande månad förda protokoll.

§ 2.

Föredrogs dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ersättning till följd af olycksfall i arbete m. m., dels ett af herr *P. Pehrson* i Törneryd framställt förslag om propositionens hänvisning till behandling af ett särskildt utskott, bestående af sju ledamöter och lika många suppleanter.

Härjemte lät herr talmannen uppläsa ett från Första Kammaren ankommet protokollsutdrag, utvisande, att Första Kammaren för sin del beslutit, att för behandling af Kongl. Maj:ts ifrågasvarande proposition skulle tillsättas ett särskildt utskott, bestående af sju ledamöter från hvardera kammaren, samt inbjudit Andra Kammaren att i detta beslut förena sig med Första Kammar-; och beslöt kammaren att, med antagande af berörda inbjudning, bifalla det af herr *Pehrson* framställda förslag.

§ 3.

Föredrogs vidare och hänvisades till behandling af lagutskottet Kongl. Maj:ts nedannämnda propositioner:

med förslag till lag om straffregister;

med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen;

med förslag till lag om ändrad lydelse af 2 § i förordningen den 21 mars 1884 angående kungörande af tiden för allmänna tingssammanträden i vissa domsagor samt för avslutande af ting;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen den 10 juli 1899 om ersättning af allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats af embets- eller tjänsteman; samt

med förslag till lag, innefattande tillägg till förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof m. m.

Kongl. Maj:ts härefter föredragna proposition, angående upplåtelse af ett för gatureglering erforderligt område invid länsfängelset i Kristianstad öfverlemnades till statsutskottet.

§ 4.

Efter föredragning vidare af de i senaste sammanträdet bordlagda motioner, hänvisades:

herr *J. Larssons* i Presstorp motioner, n:o 26 till statsutskottet och n:o 27 till lagutskottet;

herr *G. Sundbergs* motion, n:o 28, till statsutskottet;

herr *A. J. Högstedts* motion, n:o 29, till lagutskottet;

herr *A. Johanssons* i Möllstorp motion, n:o 30, till lagutskottet;

herr *O. Emthéns* motion, n:o 31, till lagutskottet;

herr *W. Styrlanders* motion, n:o 32, till bevillningsutskottet;

herr *H. Öhngrens* motion, n:o 33, till bevillningsutskottet;

herr *N. Anderssons* i Pettersborg motion, n:o 34, till bevillningsutskottet;

herr *J. A. Lundströms* motion, n:o 35, till lagutskottet;

herr *B. W. A. M. Eklundhs* i Lund motion, n:o 36, till statsutskottet;

herr *Hj. Sjövalls* motion, n:o 37, till statsutskottet;

herr *C. Faxes* motion, n:o 38, till bevillningsutskottet; samt

herr *J. Byströms* motion, n:o 39, till bevillningsutskottet.

§ 5.

Afgåfvos följande nya motioner, nemligen af:

herr *H. Pantzarhielm*, n:o 40, om anslag åt mindre jordbrukare m. fl. för att i Danmark studera jordbruk på smålotter:

herr *Ollas A. Ericsson* i Ofvanmyra m. fl., n:o 41, om ändring af §§ 11, 21, 59 och 73 i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

herr *Ollas A. Ericsson* i Ofvanmyra, n:o 42, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till anställande af en försöksmobilisering;

herr *P. Pehrson* i Törneryd, n:o 43, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om fullständig revision af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *J. Hjelmérus*, n:o 44, med förslag till lag angående försäkring för beredande af pension eller lifränta;

herr *W. T. Lundgren*, n:o 45, om ändring af § 11 i lagen angående sparbanker;

herr *M. Arhusiander*, n:o 46, om upprättande af en teknisk elementarskola i Sundsvall m. m.;

herr *A. Hedin* i Stockholm, n:o 47, om skrivelse till Kongl. Maj:t med anhållan om inledande af underhandlingar angående afträdelse, under vissa vilkor, till Mecklenburg-Schwerin af Sveriges år 1803 pantsatta besittningar i Tyskland;

herr *A. Hedin* i Stockholm m. fl., n:o 48, om afsättning af 8,400,000 kronor, utöfver den af Kongl. Maj:t föreslagna summan, till arbetareförsäkringsfonden;

herr *A. Hedin* i Stockholm:

n:o 49, om afslag å den i statsverkspropositionen begärda höjning af anslaget till justitiedepartementet;

n:o 50, om tullfrihet för fläsk, andra slag; och

n:o 51, om skrivelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning angående embets- och tjänstemäns dagliga tjänstgöringstid;

herr *K. Almqvist*, n:o 52, om skrivelse till Kongl. Maj:t angående upprättande af plan och kostnadsförslag för reglering af Mälarens vattenstånd m. m.;

herr *K. G. Karlsson* i Göteborg, n:o 53, angående ändring af § 17 riksdagsordningen;

herr *C. Wallis*, n:o 54, angående rektorernas vid de femklassiga läroverken i Stockholm uppflyttning i högre lönegrad;

herr *E. G. Åkerlind*, n:o 55, om höjning i aflöningen åt bankvakter i fjerde distriktet;

herr *Hj. Sjövall*, n:o 56, om höjning af det utaf Kongl. Maj:t till arbetareförsäkringsfonden begärda anslag;

herr *J. A. Lundström*, n:o 57, om skrivelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 2 § 10 kap. giftermålsbalken;

herr *J. Bengtsson* i Bjernalt, n:o 58, med förslag till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prestgård;

herr *O. E. Gädde*, n:o 59, om höjning af de från Vadstena krigsmanshuskassa utgående gratial;

herr *Aug. Pettersson* i Österhaninge, n:o 60, om skrivelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning i fråga om statsbidrag till enskilda bolag, bildade för försäkring mot mjältbrandsskada;

herr *A. J. Högstedt*, n:o 61, med förslag till lag angående byggnad och underhåll af prestgård;

herr *D. Holmgren* i Varnhem, n:o 62, om anslag till belopp af 50,000 kronor åt dem i Skaraborgs län, som genom mjeltbrandsfarsoten sommaren 1899 blifvit lidande;

herr *P. Waldenström*, n:o 63, om förhöjdt dyrtidstillägg för vissa svagt aflönade statstjenare;

herr *A. Wiklund*, n:o 64, angående ändring af § 117 skiftesstadgan;

herr *O. Nylander* m. fl., n:o 65, angående de till folk- och småskolelärare och lärarinnor utgående ålderstilläggens bestridande af statsmedel m. m.;

herr *O. Nylander*, n:o 66, angående ändring af § 36 i förordningen om landsting;

herr *L. P. Mallmin*:

n:o 67, angående ändring af kongl. förordningen den 6 februari 1849 i fråga om till- eller afträdessyn emellan enskild jordegare och landbo; och

n:o 68, angående skattefrälseräntors inlösande af staten;

herr *A. Th. Carlheim Gyllensköld*, n:o 69, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående inrättande vid flera af rikets anstalter för sinnessjukas vård af afdelningar för patienter, tillhörande 1:a betalningsklassen;

herr *O. Enthén*, n:o 70, om borttagande af tullen å superfosfat;

herr *P. Pehrsson* i Åkarp, n:o 71, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning i fråga om fränstyckad hemmansdels eller afsöndrad jordlägenhets frigörande från viss in-tecknad gäld;

herr *A. Petersson* i Påboda, n:o 72, om ändrad lydelse af 33 § i förordningen om kyrkostämma m. m.;

herr *J. Nydal*, n:o 73, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändrade föreskrifter rörande befordran till major på stat inom svenska armén;

herr *W. Styrländer*, n:o 74, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition om ändrad lydelse af § 38 i förordningen angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker den 24 maj 1895;

herr *A. Sandvall* m. fl., n:o 75, angående ändring af tulltaxans bestämmelser rörande »Broderade arbeten»;

herr *G. Lindgren* i Islingby m. fl., n:o 76, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående ny mötesplats för Vestmanlands regemente;

herr *E. A. Lindblad*:

n:o 77, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om revision af förordningen angående stämpelafgiften; och

n:o 78, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående införande af statskontroll öfver de till fideikommissesegendomar hörande skogar m. m.;

herr *O. Larsson* i Mörtlösa m. fl., n:o 79, angående tillägg till 51 § i förordningen angående stämpelafgiften;

herr *J. M. Johansson* i Mellbyn, n:o 80, om tillägg till 30 § 1 mom. fattigvårdsförordningen;

herr *J. Byström*, n:o 81, angående bestämmelse derom, att äktenskap må kunna ingås inför kyrklig eller borgerlig myndighet allt efter kontrahenternas eget val;

herr *C. Hj. Wittsell*, n:o 82, om ändring i lagen angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål den 4 juni 1886;

herr *J. A. Sjö*, n:o 83, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag angående ändring i utsökningslagens bestämmelser i fråga om meddelande af underrättelse angående utmätning;

herr *L. Dahlstedt* m. fl., n:o 84, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående anläggande af en järnväg från Sveg till någon punkt å banan emellan Boden—Gellivare m. m.; samt

herr *O. Trapp* m. fl., n:o 85, om rätt för järnvägspersonalen vid vestkustbanan att vinna inträde i statens järnvägstrafiks pensionsanstalter eller ock att åtnjuta pension i likhet med statens öfriga järnvägstjenstemän och betjente m. m.

Samtliga dessa motioner begärdes på bordet och bordlades.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

statutskottets memorial n:o 1, med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken; och

bankouts-kottets memorial n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till bankouts-kottet afgifna berättelse.

§ 7.

Efter hemställan af herr talmannen, som förmälde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarens talman, beslöt

kammaren att onsdagen den 31 januari anställa val af *dels* ledamöter och suppleanter i det denna dag beslutade särskilda utskott, *dels* tjugufyra ledamöter i den nämnd, hvilken enligt § 69 riksdagsordningen eger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras viktiga kall bibehållas, och *dels* tolf valmän att, gemensamt med ett lika antal valmän från Första Kammaren, välja komiterade för tryckfrihetens vård.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>C. G. Grundell</i>	under 14 dagar fr. o. m. d. 27 januari
» <i>P. Törnqvist</i>	» 14 » » » 27 »
» <i>O. Larsson</i> i Bratteberg	» 4 » » » 27 »
» <i>D. Holmgren</i> i Varnhem	» 4 » » » 29 »
» <i>A. Cervin</i>	» 8 » » » 31 »
» <i>L. L. Lorichs</i>	» 8 » » » 31 »
» <i>P. Pehrson</i> i Törneryd	» 8 » » » 29 »
och » <i>J. Hjelmérus</i>	» 4 » » » 31 »

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,48 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.